

Opgave: De tre monoteistiske religioner

1. Hvilke overordnede sammenhænge er der mellem de tre monoteistiske religioner? Og hvad adskiller dem?
2. Hvilken rolle spiller Jerusalem i hver af de tre religioner?
3. Gå på nettet og find oplysninger om historiske personer i de tre religioner. Lav herefter en tidslinje over følgende personer: Abraham, Muhammed, Jesus, Moses, David. Skriv hertil kort om deres betydning for og tilknytning til religionerne.
4. Gå på nettet og find oplysninger om, hvor mange tilhængere henholdsvis jødedom, kristendom og islam har på verdensplan i dag.
5. Undersøg desuden, hvor i verden henholdsvis jødedom, kristendom og islam har deres tilhængere.

Det zionistiske projekt

I begyndelsen af 1880'erne boede der ca. 24.000 jøder i Palæstina. Men som følge af omfattende pogromer i Rusland steg indvandringen herefter kraftigt. Jøderne fik skylden for drabet på den russiske zar, Alexander den 2., i 1881. I Rusland var der tre store pogromer i henholdsvis 1881, 1903 og 1917.

Den fremtrædende jødiske journalist Theodor Herzl (1860-1904) var ophavsmanden til den såkaldte politiske zionisme. Han mente, at jødernes rettigheder i Vesteuropa i slutningen af 1800-tallet blev stærkt indskrænket. Der var ikke tale om forfølgelser som i Rusland, men mere en generelt tiltagende diskrimination af jøder.

I 1894 blev den fransk-jødiske officer Alfred Dreyfus (1859-1935) dømt for at spionere til fordel for Tyskland. Anklagerne var falske, men sagen udløste en voldsom antisemitisme i Frankrig, og det fik Herzl til at konkludere, at der måtte skabes et nationalt hjemland for jøderne. I 1896 udgav han bogen *Der Judenstaat*, hvor han beskrev visionen om en jødisk stat.

Theodor Herzl, afbildet på et israelsk frimærke. I forbindelse med afholdelsen af den første verdenszionistkongres i 1897, fremsatte Herzl et ønske om, at jøderne ville få deres egen stat inden der var gået 50 år. En forudsigtelse, der på daværende tidspunkt virkede fuldstændig urealistisk. Men 51 år senere blev staten Israel etableret.

Zionisme omsættes til en handlingsplan

Herzl nævnte både Uganda og Argentina som muligheder, men først og fremmest forhandlede han med tyrkerne om oprettelsen af en jødisk koloni i Palæstina. Men forhandlingerne førte ingen vegne. Da de europæiske jøders muligheder var uafklarede, gjorde mange jøder det samme som millioner af andre europæere. De udvandrede til Amerika. Ved udbruddet af 1. verdenskrig regner man således med, at der var ca. 1 million jøder bosat i USA.

Der var også jødisk kritik af Herzls zionistiske ideer. Mange vesteuropæiske jøder følte sig slet ikke forfulgte og ville ikke støtte det zionistiske projekt. Men Theodor Herzl var overbevist, og i 1897 stod han i spidsen for den første zionistkongres i Basel, hvor Verdenszionistorganisationen blev oprettet. Her blev der udarbejdet en handlingsplan for jødernes udvandring til Palæstina.

Storbritanniens indtog i Palæstina

1. verdenskrig blev på mange måder en udløsende faktor for Israel-Palæstinakonflikten. Osmannerriget var i alliance med Tyskland og derfor Storbritanniens fjende under krigen. I spidsen for Osmannerriget stod tyrkerne, som generelt undertrykte den store arabiske befolkningsgruppe i riget.

Under krigen indgik Storbritannien derfor en aftale med araberne, om at de skulle støtte briterne imod Osmannerriget. Den engelske højkommisær i Egypten, Henry McMahon (1862-1949), indgik en aftale med den arabiske guvernør, Sharif Hussein (1852-1931). Her gav den britiske regering i al hemmelighed Hussein et løfte om, at anerkende og støtte arabernes uafhængighed i Mellemøsten, dvs. et såkaldt Storarabien.